

تأثیر تمرينات شدید کشته روی غلظت IgA بزاق

دکتر محمد رضا طراوتی^۱، دکتر بختیار ترتیبیان^۲، فهیمه صادق خلیلی^۳

تاریخ دریافت ۸۴/۱۰/۱۲ - تاریخ پذیرش ۸۵/۱۱/۱۲

چکیده

پیش زمینه و هدف: مطالعات نشان می دهد ورزشکاران حرفه ای در طول تمرينات شدید، در برابر بیماری های تنفسی فوکانی حساس هستند. IgA بزاق، نقش اساسی در حفاظت شخص در برابر بیماری های مخاطی و تنفسی دارد.

مواد و روش کار: در این تحقیق پانزده نفر کشته گیر جوان به عنوان گروه آزمایش و پانزده نفر دیگر به عنوان گروه شاهد انتخاب شدند. سن، وزن و قد همه آن ها اندازه گیری شد. گروه آزمایش، در فعالیت های کشته، شامل مرحله استراحت، پنج هفته اول، پنج هفته دوم و دوره ریکاوری شرکت کردند و گروه شاهد در فعالیت های ورزشی شرکت نکردند. ترشحات بزاق در هر مرحله جمع آوری و مقدار IgA با روش الیزا در هر دو گروه اندازه گیری شد.

یافته ها: مقدار IgA بزاق در وضعیت استراحت نشان داد تفاوت معنی داری در بین دو گروه وجود ندارد، اما در پنج هفته اول تمرينات، تفاوت معنی داری بین دو گروه، مشاهده شد و مقدار IgA در گروه آزمایش، کاهش نشان داد ($P=0.087$). (با توجه به حجم نمونه در این مطالعه با در نظر گرفتن احتمال خطای آلفا $\alpha = 0.05$ نشان دهنده معنی داری آماری است). در مرحله دوم و دوره ریکاوری هر چند تفاوت، بین دو گروه وجود داشت، اما این تفاوت معنی دار نبود ($P=0.632$).

بحث و نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد، شروع تمرينات کشته باشد بیشتر در پنج هفته اول دوره تمرين، باعث کاهش غلظت IgA بزاق می شود و می تواند کشته گیران را مستعد عفونت های تنفسی سازد. اما در مرحله دوم با وجود اینکه غلظت IgA کاهش نشان داد اما این کاهش معنی دار نبود ($P = 0.632$). به نظر می رسد احتمالاً ورزش شدید در مدت زمان کوتاه باعث مهار مزمن لغوفیت ها در تولید آنتی بادی می شود.

گل واژگان: کشته گیران ، IgA بزاق و ELISA

مجله علوم پزشکی ارومیه، سال هجدهم، شماره اول، ص ۴۱۳-۴۰۷، بهار ۱۳۸۶

آدرس مکاتبه: ارومیه - کیلومتر ۱۱ جاده نازلو - دانشکده پزشکی - بخش ایمونولوژی - دانشگاه علوم پزشکی ارومیه - شماره تماس ۰۹۱۴۱۴۵۱۲۲۱

E-mail: Mrtaravati@Hotmail.Com

میشود(۲۱-۱۶). امروزه کاملاً ثابت شده که IgA مخاطات، باعث خشی شدن این ویروس ها می شود و از کلونیزه شدن آن ها در مخاطات پیشگیری می کند. افرادی که مقدار IgA در ترشحات بینی آن ها کم است، زودتر به آنفلوآنزا

مقدمه

IgA مخاطات اولین سد دفاعی بدن در برابر بعضی ویروس های بیماری زا مانند رینو ویروس ها (Rinoviruses) می باشد که تکثیر آن ها باعث عفونت های مجاری تنفسی فوکانی^۴ URI،

^۱ PhD ایمونولوژی، استادیار گروه ایمونولوژی و میکروبیولوژی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه (نویسنده مسئول)

^۲ PhD تربیت بدنی، استادیار گروه تربیت بدنی دانشگاه ارومیه

^۳ کارشناس ارشد ایمونولوژی، مریبی گروه ایمونولوژی و میکروبیولوژی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

^۴ Upper Respiratory tract Infections

مواد و روش کار

در این تحقیق، ۱۵ نفر کشته گیر جوان سالم با متوسط سن (20 ± 13 سال و قد 175 ± 59) سانتی متر و وزن (68 ± 7 کیلو گرم و ۱۵ نفر به عنوان شاهد یا کنترل از افراد غیر رشته کشته و هم شرایط با گروه اول، با سن متوسط (20 ± 10 سال و قد 175 ± 20) سانتی متر و وزن (67 ± 9) کیلوگرم انتخاب شدند. جهت آگاهی از وضعیت تندرستی و سابقه سلامتی و تغییرات وزن کشته گیران پرسشنامه ای به آنها داده شد. فشار خون و قد و وزن و سلامت قلب با استفاده از دستگاه های استاندارد توسط پرشک همکار، اندازه گیری مجدد شد. با توجه به این که استرس واخطراب، نقش کلیدی در تغییر فاکتورهای سیستم ایمنی دارد (۲۴)، به تمام افراد هر دو گروه آموزش های لازم مبنی بر این که برنده شدن یا نشدن هیچگونه تاثیری در مراحل تحقیق ندارد، عامل استرس و فشار روانی حذف شد. گروه شاهد در فعالیت های ورزشی منظم شرکت نکردند، اما گروه آزمایش در چهار مرحله، مورد آزمایش قرار گرفتند. مراحل پژوهش، شامل مرحله استراحت، مرحله اول (به مدت ۵ هفته)، مرحله دوم (۵ هفته) و دوره ریکاوری (یک هفته) بودند.

جمع آوری نمونه های ترشحات بزاق: جهت اندازه گیری مقدار IgA بزاق، از هر دو گروه در مراحل مختلف نمونه های بزاق جمع آوری شد. بدین ترتیب که در هر مرحله به هر نفر یک عدد ظرف سر پیچ دار استریل داده شد و در حدود ۵-۸ cc ترشحات بزاق به داخل ظرف ریخته شد و با دور ۰-۱۰۰۰ سانتیفیوژ گردید. جهت تعیین مقدار کل Rabbit IgA ترشحات بزاق (Total IgA) از روش الیزا استفاده شد. IgA Anti-Human IgA Conjugated to HRP غیر گونثوگه به آنزیم و IgA با غلظت مشخص از شرکت داکو^۱ دانمارک و پلیت های الیزای ۹۶ چاهکی غیرکوت شده با مارک Costar (TMB)، آب اکسیژنه و ۲۰ Tween ۲۰ از شرکت سیگما^۲ خریداری شد. تست الیزا با روش checkeboard assay طراحی و مقادیر IgA بزاق با استفاده از استاندارد های IgA خالص و با روش الیزای غیر مستقیم غیر رقابتی اندازه گیری شد (۱۷). در این بررسی جهت پی بردن به این که آیا بین دو گروه کشته گیران، تفاوت های اولیه، از نظر غلظت IgA وجود دارد یا نه، دو گروه در وضعیت استراحت مورد مقایسه قرار گرفتند. از آزمون کروسکال والیس^۳ که از آزمون های آماری ناپارامتری می باشد، برای بررسی این وضعیت استفاده شد.

مبتلای شوند. در مطالعات قبلی گزارش داده اند که تمرينات طولانی و شدید در حد خستگی مفرط، باعث افزایش URI می شود (۱۸-۲۱). فرضیه بر این است که علت ایجاد URI مربوط به کاهش S-IgA مخاطرات تنفسی می باشد. به نظر می رسد علل مختلفی مانند: تغذیه، استرس، در معرض ویروس های بیماری زا قرار گرفتن و پاسخ های ایمنی اختصاصی و غیر اختصاصی شخص نیز دخیل می باشند (۲۴-۲۵). گاهی سطح هورمون ها و سلول های خونی نیز تغییر می کند (۲۳-۱۲). ورزش های مختلف تاثیرات متفاوتی بر سیستم ایمنی هومووال دارد. به عنوان مثال در مطالعه شارون و همکاران در مورد دونده هایی که به مدت ۵، ۳۰ و ۴۵ دقیقه ورزش کرده اند، تغییراتی در IgA بزاق مشاهده نشده است (۱۸). مقایسه این نتایج با نتایج مکینون^۱ که نشان داده، ورزش های شدید، باعث کاهش S-IgA ۵-۶۵% می شود (۲۲-۱۵) حاکی از آن است که نوع ورزش و مدت زمان ورزش، تاثیرات متفاوتی در مقدار S-IgA مخاطرات دارد (۱-۲). شارون^۲ و همکاران در مطالعه خود ثابت کردند که تمرينات شدید در یک محیط آرام و بدون استرس و بدون رقابت در ورزش دو میدانی تاثیر چندانی در مقدار S-IgA مخاطرات ندارد (۱۸). همچنین مطالعات نشان داده تمرينات متوسط باعث افزایش پاسخ های ایمنی در واکسن آنفلوآنزا می شود (۸). مطالعه جرالد^۳ و ماری^۴ کاملاً ثابت کرد که در شناگران، تمرينات شدید، باعث کاهش IgA بزاق می شود و این عامل باعث حساس شدن ورزشکاران به URI می گردد (۴-۳). از طرفی مطالعه نلسون^۵ نشان داده است که ورزش قایق رانی در خانم ها، تغییر محسوسی در مقدار IgA بزاق ندارد (۱۹) و همین طور مطالعه نی من^۶ و توماسی^۷ نشان داده است که در ورزش دوی ماراتون، IgA بزاق، کاهش می یابد و مصرف مواد قندی هیچ تاثیری در این تغییرات، ندارد (۲۰-۲۲). این یافته در ورزش هایی مانند اسکی نیز گزارش شده است (۱۳). مکی نون و همکاران، گزارش کرده اند که انجام دو ساعت مدام، مسابقه دوچرخه سواری، باعث کاهش حدود ۶۵% S-IgA شده است (۲۲). با توجه به حالات ورزش کشته که کشته گیر در مدت کوتاه بشدت خسته می شود و این ورزش فرق عمده ای با سایر ورزش ها دارد، لذا یکی از اهداف مهم این تحقیق اندازه گیری IgA در ترشحات بزاق قبل و بعد از مراحل ورزش می باشد.

¹ Mackinnon

² Sharon

³ Gerald

⁴ Maree

⁵ Nehlson

⁶ Nieman

⁷ Tomasi

یافته ها

خصوص متغیرهای تحت کنترل در وضعیت استراحت دو گروه آزمایش و کنترل مورد بررسی قرار گرفت که این نتایج در جدول شماره ۱ قید شده است.

مقایسه مقادیر IgA بزاق، در دو گروه از کشتی گیران قبل از انجام تمرینات نشان می دهد که تفاوت معنی داری بین دو گروه از نظر غلظت IgA مشاهده نمی شود ($P=0.618$). همچنین به منظور بیان منطقی داده های به دست آمده در

جدول شماره ۱: متغیرهای تحت کنترل در دو گروه آزمایش و کنترل از نظر یکسان بودن

نام متغیر گروه	وزن KG ($\bar{X} \pm SD$)	قد cm ($\bar{X} \pm SD$)	سن سال ($\bar{X} \pm SD$)
گروه آزمایش تعداد = ۱۵	$۶۸/۴۰ \pm ۷/۱۴$	$۱۷۵/۶۶ \pm ۸/۵۹$	$۲۰/۱۳ \pm ۰/۸۹$
گروه کنترل تعداد = ۱۵	$۶۷/۷۳ \pm ۶/۹۱$	$۱۷۵/۲۰ \pm ۵/۰۳$	$۲۰/۰۶ \pm ۱/۰۳$
P-value	.۰/۸۱۹	.۰/۸۳۵	.۰/۷۶۳

جدول شماره ۲ قید شده است. هر مرحله شامل ۵ هفته می باشد.

به منظور بررسی تغییرات IgA بزاق در مراحل مختلف، کشتی گیران گروه آزمایش در طی ۱۰ هفته تمرینات شدید کشته را با شدت ۱۵٪ ضربان قلب اجرا کردند که مقادیر IgA بزاق در

جدول شماره ۲: مقایسه نتایج تغییرات IgA بزاق در دو گروه آزمایش و کنترل در مراحل مختلف کشته

مرحله	مرحله اول			مرحله دوم			ریکاوری		
	متغیر	گروه آزمایش ($\bar{X} \pm SD$)	گروه کنترل ($\bar{X} \pm SD$)	P-value	گروه آزمایش ($\bar{X} \pm SD$)	گروه کنترل ($\bar{X} \pm SD$)	P-value	گروه آزمایش ($\bar{X} \pm SD$)	گروه کنترل ($\bar{X} \pm SD$)
IgA بزاق	$۱۲/۷۳ \pm ۵/۱۷$	$۲۰/۹۴ \pm ۱۶/۸۵$.۰/۰۸۷	$۱۶/۷۳ \pm ۸/۹۴$	$۲۳/۵۶ \pm ۱۸/۲۳$.۰/۶۳۲	$۲۸/۸۰ \pm ۲۲/۳۸$	$۲۲/۳۴ \pm ۱۸/۵۰$.۰/۲۴۴

دوم و ریکاوری، اختلاف معنی داری بین دو گروه دیده نمی شود ($P = ۰/۶۳۲$) (P value = ۰/۶۳۲) (جدول ۲-۳).

جدول شماره ۳: آمار توصیفی غلظت های

IgA بزاق در مجموع کشتی گیران در مراحل مختلف تحقیق

مراحل	میانگین	انحراف	حداقل	حداکثر
استراحت	۲۱/۹۰	۱۲/۳۴	۴/۰۰	۷۲/۰۰
مرحله اول	۱۶/۵۴	۱۲/۵۵	۴/۰۰	۷۰/۰۰
مرحله دوم	۲۰/۱۴	۱۲/۵۳	۲/۰۰	۶۱/۰۰
مرحله سوم	۲۶/۰۷	۲۰/۹۰	۵/۹۰	۹۴/۰۰
تعداد = ۳۰ نفر				

با استفاده از آزمون آماری کروسکال والیس و تفسیر تغییرات توسط روش Post hoc و با توجه به برآورده حجم نمونه در این مطالعه با در نظر گرفتن احتمال خطای آلفا ۱۰٪، ۱۵٪ نفر در هر گروه بوده است. لذا سطح معنی داری (level of significance) ۱۰٪ در نظر گرفته شده است، بدین معنی که P value کمتر از ۰/۱ در این تحقیق نشان دهنده معنی داری آماری است. مقدار P value در مرحله اول ۰/۰۸۷ می باشد که اختلاف معنی داری را در مرحله اول گروه آزمایش با گروه کنترل نشان می دهد (جدول شماره ۲). با اینکه غلظت IgA بزاق در کشتی گیران گروه آزمایش در مقایسه با گروه کنترل در مرحله اول کاهش داشته است، (۱۲/۷۳ در مقابل ۲۰/۹۴). اما در مرحله

1 Dako

2 Sigma

3 Kruskal Wallis Test

معنی داری را در دو گروه نشان نداد ($P = 0.244$) و $df = 1$ و $df = 1/355 = 2$ (جدول ۲). با استفاده از آزمون آماری فریدمن^۱ تغییرات احتمالی غلظت IgA بزاق، در چهار مرحله تحقیق در گروه آزمایش مورد بررسی قرار گرفت. بر این اساس، بطور کلی، تفاوت معنی داری بین چهار مرحله تحقیق در مورد متغیر مذکور مشاهده شد ($P = 0.022$). به منظور تعیین تغییرات و مقایسه مراحل با یکدیگر در گروه آزمایش، Post hoc به عمل آمد (جدول ۴).

غلاظت A IgA، در ۵ هفته دوم از تمرینات در دو گروه، بر پایه آزمون آماری Chi-Square با درجه آزادی ۲، تفاوت معنی داری را نشان نداد. ($P = 0.632$) و $df = 0/299 = 2$ (جدول ۲) و بر پایه آنالیز Post hoc نیز $P = 0.632$ به دست آمد که حاکمی از عدم تفاوت بین دو گروه می باشد (جدول ۲). همچنین تغییرات احتمالی غلظت IgA بزاق کشتی گیران، در طی یک هفته پس از پایان تمرینات کشتی (دوره ریکاوری) در هر دو گروه مورد بررسی قرار گرفت. آزمون آماری کروسکال والیس، تغییرات

جدول شماره ۴: مقایسه غلظت IgA بزاق، در گروه آزمایش در مراحل مختلف

مقایسه مرحله ریکاوری با مرحله دوم	مقایسه مرحله ریکاوری با مرحله اول	مقایسه مرحله دوم با مرحله اول	مقایسه مرحله ریکاوری با مرحله استراحت	مقایسه مرحله دوم با مرحله استراحت	مقایسه مرحله اول با مرحله استراحت	مراحل
.0/049	.0/007	.0/377	.0/410	.0/201	.0/015	P-value

مراحله اول در مقایسه با مرحله استراحت کاهش داشته است ($12/73 \pm 5/17$ در مقابل $16/66 \pm 4/86$). به همین ترتیب غلظت IgA بزاق، در مرحله اول، در مقایسه با دوره ریکاوری، کاهش نشان داد ($12/73 \pm 5/17$ در مقابل $12/80 \pm 23/38$). همین موضوع در مورد مقایسه مرحله دوم با دوره ریکاوری نیز مشاهده شده است، بدین ترتیب غلظت IgA در مرحله دوم $16/73 \pm 8/9$ نسبت به دوره ریکاوری $28/06 \pm 23/38$ کاهش داشته است. در گروه کنترل هیچگونه تفاوت معنی داری در مراحل تحقیق از نظر غلظت IgA مشاهده نشد تغییرات IgA بزاق، در مراحل تحقیق، در گروه کنترل با یکدیگر مقایسه شد و بر پایه Post hoc نتایج در جدول ۵ نشان داده شده است.

همان طوری که در جدول ۴ نشان داده شده است، تفاوت معنی داری از نظر غلظت IgA بزاق کشتی گیران گروه آزمایش در مرحله اول با مرحله استراحت ($P = 0.015$)، مرحله ریکاوری با مرحله اول ($P = 0.007$) و مرحله ریکاوری با مرحله دوم ($P = 0.049$) وجود دارد. داده های فوق بر پایه آزمون آماری ویلن کوکسون^۲ به دست آمده است. بر این پایه، هر چند که تفاوت معنی داری در غلظت های IgA بزاق، بین دو گروه آزمایش و کنترل، در مراحل استراحت، مرحله دوم و ریکاوری مشاهده نشد، اما در خود گروه آزمایش تفاوت در مقایسه مرحله استراحت با مرحله اول، ریکاوری با مرحله اول و ریکاوری با مرحله دوم مشخص شد، به این صورت که غلظت های IgA بزاق، در گروه آزمایش، در

جدول شماره ۵: بررسی غلظت IgA بزاق در مراحل مختلف تحقیق در گروه کنترل

مقایسه مرحله ریکاوری با مرحله دوم	مقایسه مرحله ریکاوری با مرحله اول	مقایسه مرحله دوم با مرحله اول	مقایسه مرحله ریکاوری با مرحله استراحت	مقایسه مرحله دوم با مرحله استراحت	مقایسه مرحله اول با مرحله استراحت	مراحل
.0/776	.0/701	.0/552	.0/570	.0/629	.0/814	P-value

¹ Faridman
² Wilcoxon

بحث

بيماري ها و آسيب ها، مستعد و آماده سازد که نيازمند توجه جدي مربيان، پزشكان و حتى خود ورزشكاران در شروع تمرينات مي باشد. نتایج اين تحقیق نشان مي دهد که با وجود آين که غلظت IgA در ۵ هفته دوم از تمرينات در گروه آزمایش با گروه كنترل، تفاوت معنی داري نداشته اما با کاهش معنی دار در درون خود گروه آزمایش، همراه بوده است. اين بدان معنی است که اگر مربيان يا پزشكان تيم و حتى خود کشته گيران در ادامه تمرينات، متوجه تغييرات پaramترهاي ايمى نشوند و يا تغييري در برنامه تمرينات ورزشى و برنامه غذائي خود که تاثير مهمي در سيستم ايمى دارد (۹) ايجاد نكنت، ممکن است شرایط را برای ابتلا به بيماري هاي عفوني و صدمه ديدن فراهم سازند. چنانچه محققان مهار پaramترهاي ايمى مخاطري را که با خطر عفونت مجارى فوكانى ريوى همراه بوده است را در شناسگران گزارش كرده اند (۷). چنين کاهش IgA بزاق را مکى نون و ويدنر و شک در ورزشكاران رشته هاي مختلف، مانند: دونده ها، دوچرخه سوارها، شنا گران، اسکى بازان و نظاميانى که تمرينات سنگين را انجام مي دادند، گزارش كرده اند (۱۳-۱۵-۱۶). با توجه به تاثير مثبت تمرينات با شدت متوسط در توليد آتنى بادي (۸) و نيز با توجه به تاثير تغذييه در پاسخ هاي ايمى (۹) بهتر بود علاوه بر كنترل تغذييه کشته گيران، يك گروه ديكر تمرينات را به آرامي و با شدت متوسط انجام مي دادند و نيز تغذييه افراد گروه آزمایش و گروه كنترل هم با هميگر مقايسه مي شد که بعلت عدم امكان همكاری ورزشكاران اين کار صورت نگرفت که اين يكى از محدوديي هاي اين برسى مي باشد. اميد است اين فاكتورها در مطالعات مشابه آينده صورت گيرد. لازم به ذكر است هيچگدام از اين ورزشكاران سيگارى نبوده و از داروي خاصي هم استفاده نمى کردنده لذا با توجه به تاثير منفي سيگار بر سيستم ايمى اين فاكتور نيز حذف شده است. مطالعات نشان مي دهد ورزش هاي شدید در مدت زمان کوتاه باعث مهار مzman لنفوسيت در توليد آتنى بادي مي شود (۲۶-۵). به نظر مي رسد احتمالاً ورزش شدید در مدت زمان کوتاه باعث کاهش فعالیت لنفوسيت هاي B و يا Th2 مي شود.

تقدیر و تشکر

انجام اين تحقیق بواسطه مساعدت مالي معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشكى ارومیه صورت پذيرفته که جای تقدير و تشکر دارد. با تشکر از تمام کشته گيران جوان و گروه

اثر فعالیت هاي شدید بدنی بر روی پaramترهاي ايمى نامشخص و بحث انگيز مي باشد. محققان، نتایج متفاوتی را از برسى اثر فعالیت هاي ورزشى مختلف روی دستگاه ايمى در ورزشكاران و غير ورزشكاران گزارش كرده اند. تحقیقات نشان داده که ورزش شدید، شخص را در برابر بيماري هاي وبروسى و عفونى مجارى تنفسى فوكانى، حساس مي کند (۲۱-۱۶).

محققان، کاهش IgA در طی ورزش شدید را در ورزشكاران برجسته گزارش كرده اند (۱۸-۳-۱) و نيز پاسخ ايمى را وابسته به عواملی هم چون شدت ورزش وغلظت هاي هورمونی و وضعیت بدن فرد مي دانند و تمرينات سنگين را عاملی برای افزایش عفونت مجارى فوكانى ريوی عنوان مي کند. هم چنین نى من در تحقیق دیگرى عدم تغيير برخى از آتنى بادي ها در ورزش، گزارش كرده است (۱۱-۱۰). در اين تحقیق، غلظت IgA بزاق، در دو مرحله از فعالیت هاي بدنی در کشته گيران و گروه كنترل مورد برسى قرار گرفته است. کشته گيران گروه آزمایش تمرينات شدید کشته را با شدت ۸۵ درصد ضربان قلب در طول دو مرحله (۵ هفته اول و ۵ هفته دوم) انجام مي دادند. غلظت IgA بزاق، بر اثر شدت اين تمرينات در ۵ هفته اول تمرينات، کاهش نشان داد که با تحقیقات توماسى، شک^۱ و همكاران آن ها مبنی بر کاهش IgA بزاق در ورزش هاي با شدت بيشتر هم خوانى دارد (۲۲-۱۳). شک گزارش كرد که فعالیت بدنی شدید، باعث تغييرات ايمى ترشحی هم چون کاهش IgA بزاق در اسکى بازان مي شود (۱۳). در اين تحقیق غلظت IgA بزاق در ۵ هفته اول در گروه آزمایش ۱۷/۵ ± ۵/۱ در مقابل ۸۵/۱۶ ± ۴/۲۰ در گروه كنترل بوده است که کاهش معنی داري را نشان مي دهد (P value = ۰/۰۸۷). در تفسير اين نتيجه با توجه به اينكه برآورد حجم نمونه در اين مطالعه با در نظر گرفتن احتمال خطای آلفا، ۱۰/۱۵ نفر در هر گروه بوده است. لذا سطح معنی داري (level of significance) ۱۰/۱۰ در نظر گرفته شده است، بدین معنی که P value کمتر از ۰/۱ در اين تحقیق نشان دهنده معنی داري آماری است. لذا غلظت IgA بزاق تحت تاثير شدت تمرينات تا مرحله اي از تمرينات (در اين طرح ۵ هفته اول) کاهش نشان داد. اين کاهش در ۵ هفته دوم در گروه آزمایش در مقايسه با گروه كنترل همچنان ادامه داشت اما معنی دار نبوده است. وپس از اتمام تمرينات، غلظت IgA بزاق، در گروه آزمایش به حد طبیعی خود برگشت بدین ترتیب مي توان نتيجه گرفت که کشته گيران جوان که تمرينات کشته را با شدت شروع مي کنند در چند هفته اول از دوره تمرين، چجار مهار و کاهش غلظت IgA بزاق مي شوند که اين امر، ممکن است بدن آن ها را در اين دوره در برابر عفونت ها و

¹ Shek

ورزش دانشگاه ارومیه که بدون همکاری آنها انجام این تحقیق میسر نمی شد.

References:

01. McDowell Sharon LS, Chaloa K, Housh JT, Tharp DG, Johnson OG. The effect of exercise intensity and duration on salivary immunoglobulin A. *Eur J Appl Physiol* 1991; 63: 108-111.
02. Bryan S, Barton S. Exercise immunology and infectious disease in athletes. A clinically relevant review. *Int Familly Pract* 2001; 2 (1): 323-328
03. Gerald D, Barnes WMT. Reduction of saliva immunoglobulin levels by swim training. *Eur J Appl Physiol* 1990; 60: 61-64.
04. Gleeson M, Warren A, McDonald, Pyne BD, Cripps AW, Francis JL, et al. Salivary IgA levels and infection risk in elite swimmers. *Official J Ame College Sports Medicine*; 1998, 67-73.
05. Blannin A.K, Robinson PJ, Walsh NP, Clark AM, Glennon L, Gleeson M. et al. The effect of exercising to exhaustion at different intensities on saliva immunoglobulin A, protein and electrolyte secretion. *Int J Sports Med* 1998; 19: 547-552.
06. Weidner GT. Reporting behaviors and activity levels of intercollegiate athletes with an URI: Clinical survey. *Med Sci sports Exerc* 1994; 22-25.
07. Glesson M. Salivary IgA levels and infection risk in swimmers. *Med Sci Sports Exer* 1999; 31: 67-73.
08. Kohut ML, Arntson B, Lee W, Rozeboom K, Yoon KJ, Cunnick JE, et al. Moderate exercise improves antibody to influenza immunization in older adults. *Vaccine* 2004; 22: 2298-2306.
09. Gleeson M. Can nutrition limit exercise-induced immunodepression? *Nutrition Rev* 2006; 64(3): 119-131.
10. Neiman DC. Exercise immunology, practical applications. *Int J Sports Med* 1997; 18(1): 91-100.
11. Neiman DC. The effects of acute and chronic exercise on immunoglobu-
- lins. *J Sports Med* 1991; 11(3): 183-201.
12. Neiman DC. Lymphocyte proliferative response to 2.5 hours of running. *Int J Sports Med* 1995; 16: 404-408.
13. Shek PN, Sebastian BH, Buguet A, Radomski MW. Strenuous exercise and immunological changes. *Int J Sports* 1995; 16: 466-474.
14. Pyne DB. Effects of intensive exercise training on immunity in athletes. *Int J Sports Med* 1998; 19: 183-194.
15. Mackinnon LT. Future directions in exercise and immunology regulations and integration. *Int J Sports Med* 1998; 19: 205-211.
16. Weidner TG. Upper respiratory illness and sport and exercise. *Int J Sports Med* 1994; 15: 1-9.
17. Engvall E. Enzyme linked immuno-sorb-ent assay. ELISA and EMIT. *Methods Enzym* 1980; 70: 419-438.
18. McDowell LS, Hush JT. The effect of exercise intensity and duration of salivary immunoglobulin A. *Eur J Appl Physiol* 1991; 63:108-111.
19. Nehlson Cannarella SL, Nieman DC, Fagoaga OR, Kelln WJ. Saliva immunoglobulins in elite women rowers. *Eur J Appl Physiol* 2000; 81(3): 222-226.
20. Nieman DC, Henson DA, Fagoaga OR, Utter AC. Change in salivary IgA following a competitive marathon race. *Int J Sports Med* 2002; 23(1): 69-75.
21. Peters EM, Bateman ED. Ultramarathon running and upper respiratory tract infections. *S Afr Med J* 1983; 64: 582-584.
22. Tomasi T, Trudeau FB, Czerwiniski D. Immune parameters in athletes before and after strenuous exercise. *J Clin Immun* 1982; 2: 173-178.
23. Mackinnon L, Chik AS, Avan Tomasi. Decreased levels of secretory immunoglobulin following prolong exercise. *Adv Exp Med Biol* 1987; 216 A: 869-876.

24. Solomon GF, Amkroft AA, Kasper P. Immunity, emotions and stress. Ann Clin Res 1974; 6:313-322.
25. Woods JA. Physical activity exercise and immune function. Brain Behav Immun 2005; 19: 369-370.
26. Shephard RJ. Physical activity, training and the immune response. Carmnel IN Cooper 1997.

Archive of SID